

Nagyböjt 4. vasárnapja

Bevezetés

Nagyböjt 4. vasárnapján a Biblia, de bátran állíthatjuk, hogy a világirodalom egyik legremekesebb történetét, a tékozló fiúról szóló elbeszélést olvassuk a mai evangéliumban.

Annak ellenére, hogy a példabeszédet ezen a címen szoktuk emlegetni, ha figyelmesebben hallgatjuk a jézusi példabeszédet, nyugodtan megváltoztathatjuk a megszokott címet, és mondhatjuk azt, hogy ez a példabeszéd *az irgalmas Atya története*.

Mindkét elnevezésnek sok-sok mondanivalója van számunkra. Csak legyen szívünk ezek befogadására

Kirié litánia

Jézus Krisztus, téged elküldött az Atya, hogy gyógyítsd a töredelmes szívűeket. Uram, irgalmazz!

Jézus Krisztus, te eljöttél, hogy magadhoz hívd a bűnösöket. Krisztus kegyelmezz!

Jézus Krisztus, te az Atya jobbján ülsz, hogy közbenjárj értünk. Uram irgalmazz!

Evangélium után

A felolvasott evangéliumi szakasznak van egy olyan titkos vonzó ereje, amitől akkor sem tudunk szabadulni, ha már sokszor hallottuk. Ez a vonzóerő a történet főszereplőjéből árad. Az Atya magatartása, eltér az általános, a megszokott emberi gyakorlattól.

Nem kell különösebb képzelőerő annak kitalálására, hogy egy megsértett apa miként válaszolhat gyermeke lázadására. Könnyen elképzelhető, hogy a tékozló útból hazatérő fiút haragos arccal, szemrehányó tekintettel, szidalmazó szavakkal fogadja.

Az apa azonban nem korholta meg fiát, nem tartott elszámolást fiával, nem szabott neki szigorú feltételeket és próbaidőt sem követelt tőle.

Már csak azért sem, mert a példabeszédben szereplő atya az Istent, az ő emberek iránti magatartását akarja szemléltetni. Aki lehetőséget kínál, hogy megbocsátó szeretetébe kapaszkodva kiemelkedjünk az erkölcsileg mélyre süllyedt életből, és új életet kezdjünk. S történik mindez azért, mert Istenünket teremtményei irányában nem az igazságosság elve, hanem az irgalmasság irányítja.

A tékozló fiú mielőtt elkezdte volna mondani szépen megszerkesztett „egész úton hazafelé” ismételt mondatát, bűnvallomását, atyja már messziről meglátta, s az öregember sietségével öleli, csókolja, köntössel, saruval, gyűrűvel öltözteti. Ezt látva, mondhatjuk, hogy „az atya nagyobb tékozló, mint a fia”. A visszafogadás, az irgalom gyakorlásában nem ismer felső határt. Pazar gazdagsággal tékozolja irgalmát, atyai jóságát

A példabeszéd mesteri ábrázolása a lázadó embernek és az ebből fakadó tragikumnak.

Az élet rendjéhez tartozik, hogy a fölnövekvő gyermekek "leválnak" szüleikről és önálló életet kezdenek.

Így van ez rendjén, de az már elszomorító, ha ennek a leválásnak megvalósulása annak a szeretetnek, annak a házirendnek fölrúgásával történik, ami életünket hívatott védelmezni.

Igaz ugyan, hogy egyetlen gyermek sem tud ugyanúgy hinni, mint szülei, de az igenis lehetséges, hogy ugyanabban higgyen.

A védtelen, a gonoszság világát még nem ismerő nemzedékünket, ígéreteikkel bele rántják, a tragédiájukba. Olyan útra terelik, amely életük emberalatti szintre süllyedéshez vezet.

Elvetik a szülők által képviselt hitet, erkölcsi elveket. Elhagyják azt az Egyházat, amelyben csak kibontakozásuk akadályát látják. Sőt még szülőföldjüket, hazájukat is, amelyet csak egy útjukban lévő rögnök tekintenek. A példabeszéd szerint ez az út a disznók közé vezet.

Az idevezető hazug ideológia hamis jelszavai hamar lelepleződnek. Bizonyíték erre világszerte a szegénységi küszöb alatt élők milliárdjai. S az az ifjúság, amelynek nincs lelki hazája. Isten atyái háza nélkül otthontalan. A sötét erők, kisebb, vagy nagyobb összegért, alantas céljaik elérésére használják fel őket. De a hazug eszméktől, a disznók eledelétől, a moslékuktól, előbb, vagy utóbb megundorodik és kijózanodik az ember.

Az irgalmas Atya történetéből megtanulhatjuk, hogy miként szabadulhatunk meg ettől az állapottól.

Először is fel kell ismernünk a valóságot, hogy helytelen, Istentől távolodó, rossz úton járunk, és mert le-

het, vissza kell fordulnunk. Meg kell tennünk azt a határtalanul bátor fordulatot, amit megtett a tékozló fiú.

Ez sokszor azért is nehéz, mert az értelem belátása, az értelem megtérése nem elegendő ehhez az Isten felé forduláshoz, a visszaforduláshoz. Meg kell változtatnunk érzelmeinket, és mozgósítanunk kell akaratainkat is. Csak így győzhet bennünk a hazahívó atyai szeretet.

A példabeszéd megemlíti az idősebb fiú féltékeny, öccsét megvető magatartását. Még öccsének sem hajlandó elismerni. Nem öccséről, hanem a te fiadról beszél. Úgy gondolta, hogy ő, a hűséges, a törvénytisztelő, a jó erkölcsű, az engedelmes, háttérbe szorul. Szemrehányóan fordul apjához, igazságtalannak minősíti magatartását. Mire az apa: Fiam! Te mindig velem vagy, s mindenem a tiéd.

Ha a szülő és gyermeke, ha Isten és az ember viszonyát az igazságosság elve szabályozná, akkor talán igazat adhatnánk neki. Ám a jó atya - és elsősorban az Isten - eltékozolhatatlan szeretettel fordul gyermekei felé. Örül megtalált báránynak. Örül egyetlenegy megtérő bűnösnek is.

Nekünk is, mint családnak, mint nemzetnek ilyen hazaváró szeretettel kell várnunk hazatérő tékozló fiainkat és testvéreinket. Örülnünk és vigadnunk kell, hogy aki meghalt újra életre kelt.

Ámen.

F. F.